

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.7.2016.DSz

Warszawa, 05 lipca 2016 r.

**Pani
Marzena Litwinek
Dyrektor
Środowiskowego Domu
Samopomocy w Serocku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016, poz. 930) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach 16 – 20 maja 2016 roku kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Środowiskowym Domu Samopomocy w Serocku przy ul. Wyzwolenia 31.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy. Kontrolą objęto okres od roku 2015 do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 23 czerwca 2016 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Serocku jest placówką dziennego pobytu przeznaczoną dla 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną. Powiat Legionowski zlecił, po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego:

1. na okres od dnia 2.11.2010 r. do dnia 1.11.2015 r. Zarządowi Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci;
2. od dnia 2.11.2015 r. do dnia 1.11.2020 r. Zarządowi Głównemu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

W okresie objętym kontrolą jego funkcjonowanie określały Statuty oraz Regulamin Organizacyjny, Program Działalności i Plany pracy na 2015 i 2016 rok. Treść dokumentów obowiązujących w ŚDS w okresie przeprowadzanej kontroli, tzn. regulaminu organizacyjnego oraz programu działalności, nie została uzgodniona z Wojewodą Mazowieckim, co jest niezgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Ponadto, Plany pracy

na 2015 rok i na 2016 rok zostały uzgodnione z Wydziałem Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, jednakże nie zostały zatwierdzone przez jednostkę zlecającą prowadzenie domu, co jest niezgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Serocku funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 17.00 i zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy zapewnia uczestnikom zajęcia w wymiarze co najmniej 6 godzin dziennie. Placówka funkcjonuje bez przerw wakacyjnych.

Na dzień kontroli decyzję kierującą do Środowiskowego Domu Samopomocy posiadało 27 osób, z czego 15 uczestników miało orzeczony znaczny stopień niepełnosprawności, 10 uczestników umiarkowany stopień niepełnosprawności, 2 uczestników stopień lekki.

W placówce była 1 osoba ubezwłasnowolniona całkowicie. Na wózku inwalidzkim poruszały się 2 osoby.

Uczestnicy ŚDS to w większości mieszkańcy Serocka (7 osób), Legionowa (5 osób), Nieporętu (4 osoby), Jachranki (2 osoby), Jabłonnej (po 2 osoby) oraz po jednej osobie z innych miejscowości.

W dniach kontroli w zajęciach prowadzonych w Domu brało udział od 15 do 18 uczestników. Niepełna frekwencja wynikała z tego, że w dniach przeprowadzania kontroli organizowana była wycieczka, w której brały udział uczestniczki ŚDS oraz z tego, że uczestnicy z gminy Nieporęt nie mieli zapewnionego dowozu ze względu na awarię samochodu. Dowóz uczestników ŚDS jest zapewniany przez gminy, w których mieszkają dowożeni uczestnicy.

Analiza dokumentów dotyczących obecności uczestników ŚDS wykazała, że liczba wydanych decyzji w styczniu 2016 r. oraz w lutym 2016 r. nie była zgodna z liczbą decyzji wykazywanych w comiesięcznych pismach przekazywanych do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie. Liczba osób faktycznie uczęszczających na zajęcia była niższa niż liczba podana w pismach ZPR.4920.2016.Akr z dnia 2.02.2016 r. oraz ZPR.4920.2016.Akr z dnia 7.03.2016 r., skierowanych do Wydziału Polityki Społecznej MUW w Warszawie.

Ponadto, z dokumentów udostępnionych w trakcie kontroli wynika, że PCPR w Legionowie otrzymywał od Dyrektora ŚDS niepoprawne informacje dotyczące liczby osób, które uczestniczyły w zajęciach w styczniu i lutym 2016 r. Podawane przez Dyrektora ŚDS informacje dotyczące liczby osób korzystających z usług ŚDS ww. miesiącach były podstawą ustalenia wysokości miesięcznej dotacji przekazywanej dla ŚDS przez wojewodę.

W okresie objętym kontrolą w jednostce zatrudnionych było 10 pracowników w wymiarze 8,25 etatu na umowę o pracę, stanowiących zespół wspierająco-aktywizujący. W związku z powyższym na 5 uczestników ŚDS typu B przypadało 1,375 etatu pracownika. Wskaźnik

zatrudnienia zespołu wspierająco-aktywizującego wyniósł powyżej 1 etatu na 5 uczestników i był zgodny z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Jeden z pracowników, zatrudniony na stanowisku pracownik socjalny, nie posiadał w momencie zatrudnienia wymaganego półrocznego doświadczenia zawodowego polegającego na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wynika z przepisu § 11 ust. 1 rozporządzenia. W placówce jest zatrudniony pracownik na stanowisku rehabilitant, które nie zostało ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1786), gdzie zostały określone nazwy stanowisk oraz minimalne wymagania kwalifikacyjne odnośnie każdego stanowiska pracy.

Ponadto, jeden z pracowników, zatrudniony na stanowisku terapeuty, nie posiadał ukończonych studiów wyższych, które stanowią niezbędne kwalifikacje do wykonywania zadań na stanowisku terapeuty, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Pozostali pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje do pracy w ŚDS oraz co najmniej półroczne doświadczenie w pracy z osobami zaburzonymi psychicznie.

Dyrektor Domu sporządzała plan pracy na dany rok, a także miesięczne grafiki godzin pracy pracowników ŚDS, ramowe tygodniowe plany pracy ŚDS w podziale na dni tygodnia i godziny oraz plan podziału grup ze względu na treningi i prowadzących (w podziale na tygodnie).

Dyrektor ŚDS nie realizował zapisów, o których mowa w § 23 ww. rozporządzenia tj. co najmniej raz na 6 miesięcy nie były przeprowadzane zajęcia i szkolenia dla pracowników związane z funkcjonowaniem domu.

Podstawą oferty ŚDS były indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego, a każdy uczestnik miał swojego terapeutę prowadzącego. Kontrolni poddano 7 teczek indywidualnych losowo wybranych uczestników. Analiza tych dokumentów dokonana podczas kontroli wykazała, że przy sporządzaniu indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizujących oraz okresowej oceny realizacji tych planów nie uczestniczył cały zespół wspierająco-aktywizujący (na poddanych kontroli planach postępowania wspierająco-aktywizującego widniał podpis jednego terapeuty), a ww. ocena nie była dokonywana raz na 6 miesięcy tylko raz w roku, co jest niezgodne z § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Na ocenach nie było wpisanych dat sporządzenia dokumentu. Ponadto, w części skontrolowanej dokumentacji stwierdzono dokumenty bez podpisów bądź dat.

W przypadku dokumentacji indywidualnej dwóch uczestników, data opracowania planów postępowania wspierająco-aktywizującego była późniejsza od daty ich obowiązywania.

W przypadku dwóch decyzji administracyjnych, wydanych przez Dyrektora Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie, kierujących do ŚDS, termin ich wydania również był późniejszy niż termin

ich obowiązywania, co będzie przedmiotem oddzielnego wystąpienia skierowanego do Starosty Legionowskiego.

Dokonano również analizy dokumentacji zbiorczej, w której znajdowały się dokumenty wymienione w § 24 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Dokumentacja była gromadzona zgodnie z przepisami i prowadzona w sposób czytelny i uporządkowany. Sposób przechowywania dokumentów również nie budził zastrzeżeń.

W trakcie nieobecności Dyrektora ŚDS w okresie od kwietnia do października 2015 r. nie została wyznaczona osoba z działu terapeutyczno-aktywizującego ŚDS do zastępowania kierownika placówki. Z tego powodu zespół nie był kompletny i nie mógł funkcjonować w pełni prawidłowo.

Stwierdzono również, że trzech uczestników miało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wskazujące chorobę psychiczną, podczas gdy placówka przeznaczona jest dla osób upośledzonych umysłowo.

Kontrolowana jednostka zlokalizowana jest przy ul. Wyzwolenia 31 w Serocku, na parterze oraz pierwszym piętrze budynku, który posiada windę i podjazd dla osób niepełnosprawnych. Pozostałe pomieszczenia w budynku przeznaczone są dla placówek prowadzonych przez Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego. Budynek znajduje się w miejscu zapewniającym spokój i bezpieczeństwo uczestników, a lokal pozbawiony jest barier architektonicznych. Pomieszczenia są dostosowane do prowadzonych zajęć i panuje w nich porządek. Lokal spełnia standardy określone w § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W związku z powyższym zespół kontrolny ocenił realizację kontrolowanych zadań pozytywnie z nieprawidłowościami.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor **o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:**

1. Przekazać, w celu uzgodnienia z wojewodą, regulamin organizacyjny oraz program działalności domu, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r., Nr 238, poz. 1586, z późn. zm.);
2. Przekazać do zatwierdzenia przez jednostkę zlecającą prowadzenie domu Plan pracy na 2016 rok, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;
3. Przesyłać do Starosty Legionowskiego prawidłowe informacje dotyczące liczby osób uczestniczących w zajęciach ŚDS w poszczególnych miesiącach, które posiadają obowiązujące

decyzje administracyjne, co pozwoli na przekazywanie przez wojewodę miesięcznych dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia Domu w odpowiedniej wysokości, zgodnie z art. 51 c ust. 2 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930);

4. Zatrudniać pracowników posiadających co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zgodnie z przepisem § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

5. Dostosować stanowisko osoby zatrudnionej jako rehabilitant do wymogów i stanowisk określonych w rozporządzeniu z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1786);

6. Zatrudniać pracowników, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe odpowiadające rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu, zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

7. Organizować co najmniej raz na 6 miesięcy zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym, wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb związanych z funkcjonowaniem domu, zgodnie z § 23 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

8. Sporządzać indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego oraz dokonywać ich oceny przy udziale zespołu wspierająco-aktywizującego domu, zgodnie z § 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

9. Dokonywać oceny realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizujących przez zespół wspierająco-aktywizujący co najmniej raz na 6 miesięcy, zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

10. Rzetelnie i na bieżąco dokumentować pracę przy wykonywaniu zadań w ŚDS, m.in. wpisywać daty sporządzania dokumentów, zgodnie z § 22 ust. 4 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;

11. Sporządzać indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników przed okresem ich obowiązywania;

12. Kwalifikować do przyjęcia do ŚDS osoby z niepełnosprawnością intelektualną, zgodnie z typem placówki, bądź podjąć działania mające na celu rozszerzenie działalności o świadczenie usług dla osób przewlekle psychicznie chorych.

Ponadto, w skontrolowanej części dokumentacji indywidualnej, w przypadku 3 osób, brakowało podpisu uczestnika na indywidualnych planach postępowania wspierająco-aktywizującego. W związku z powyższym należy zwracać szczególną uwagę na składanie podpisów przez uczestników, które potwierdzałyby zapoznanie się z zapisami ww. planu, zwłaszcza w przypadku gdy te osoby nie zostały ubezwłasnowolnione.

Jednocześnie należy uregulować kwestię ponoszonych kosztów za eksploatację budynku, w podziale na poszczególne jednostki funkcjonujące w siedzibie przy ul. Wyzwolenia 31.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy w **terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.**

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

- Pan Robert Wróbel - Starosta Legionowski;
- Pan Wiesław Kołak – Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zarząd Główny.